

Maatschappelijke Ontwikkelingen
Jeugd, Onderwijs & Brede Scholen

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Stand van zaken NOER

datum
bijlage(n)

1. Inleiding

In het in 2019 gestarte programma Nieuwe Onderwijs Energie Rijswijk (NOER) staat omschreven dat we in het kader van een betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, inzetten op voldoende en aansprekende stageplaatsen voor het VMBO, het voorkomen van uitval op school/werk, een goede voorbereiding van leerlingen op het arbeidsproces en we jeugdigen willen opleiden tot waar vanuit het bedrijfsleven vraag naar is. Ook hebben we aandacht op het inhoudelijk versterken van het docentenvak door meer samenwerking en kennisuitwisseling met bedrijfsleven te stimuleren. Bijvoorbeeld door het inzetten van hybride docenten vanuit het bedrijfsleven en het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor docenten.

Voor 2021 NOER heeft zich dit vertaald naar drie hoofdoelen, te weten:

1. Versterken van de basis: in 2019 en 2020 hebben we ons gefocust op het bestaande Rijswijks onderwijs. Het lokale onderwijs staat centraal en we hebben vanuit de onderwijsbehoefte aansluiting gezocht bij het bedrijfsleven. Deze bestaande opgebouwde relaties, netwerken en activiteiten gaan we verder versterken (en op basis daarvan eventueel uitbouwen).
2. Verbreden van het onderwijs aanbod: Het aantrekken van relevant (mbo en hbo) onderwijs, gevoed door de behoefte uit het bedrijfsleven.
3. Borging en afronding Kwartiermakersfase: inzetten op continuïteit van ontstane samenwerkingen, activiteiten en netwerken door borging bij alle stakeholders (onderwijs, gemeente, bedrijfsleven).

Bij het bepalen van deze doelen stond de ontstane situatie als gevolg van COVID-19 centraal. Dit heeft immers een behoorlijke impact op het wel of niet goed kunnen leggen van de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Denk onder andere aan het niet altijd kunnen organiseren van praktijkopdrachten en stageplaatsen.

Ondanks de nodige beperkingen die COVID-19 met zich meebracht, hebben we samen met onze partners zeker niet stilgezeten en is met een hoop creativiteit een aantal mooie acties tot stand gekomen. Dit juist omdat het nu extra noodzakelijk is ons in te zetten op het faciliteren van jongeren in hun oriëntatie op de toekomst waarbij veel digitaal moet en het dus minder tot de verbeelding leidt. Zo zijn samen met organisatie JINC¹ de eerste stappen gezet in de ondersteuning van het onderwijs om leerlingen nog beter voor te kunnen bereiden op hun toekomstige studiekeuze / werklevens.

¹ JINC is een speelse verwijzing naar *Jongeren INCorporated*. Dat vanwege de missie om jongeren met het bedrijfsleven te verbinden.

2. Kern informatie

Met het programma NOER werken we samen met de scholen en andere partners aan programma's en het organiseren van activiteiten gericht op het verkennen van de arbeidsmarkt, het verbeteren van de aansluiting en betrokkenheid van het bedrijfsleven en het ontwikkelen van nieuw onderwijs dat (nog beter) aansluit op de banen van de toekomst. Met betrekking tot deze laatste ligt daarbij een grote focus op nieuwe vormen van techniek en nieuwe vormen van energie, passend bij het maatschappelijke vraagstuk rondom de energietransitie waar we voor staan.

Daarnaast is in juni 2021 door u als Raad het Coronamaatregelenpakket 'Samen Rijswijk' vastgesteld. Onderdeel hiervan was het beschikbaar stellen van extra budget voor het aanjagen van stageplaatsen bij het VMBO en de doorontwikkeling en uitbreiding van relevant onderwijs, dit in samenwerking met het bedrijfsleven en onze onderwijspartners. Deze gelden worden ingezet bij een aantal van onderstaande projecten, passend binnen de kaders vanuit het coronamaatregelenpakket.

Toolbox energietransitie

Voor het Primair Onderwijs (PO) bekijken we op dit moment de mogelijke inzet van zogenaamde *toolboxes energietransitie*, welke als lesmateriaal door docenten ingezet kunnen worden. Dit gebeurt in samenwerking met Natuur- & Milieu educatie van de gemeente Den Haag. Vanuit Den Haag heeft men inmiddels al ervaring met de inzet van deze toolboxes. Afhankelijk van de vraag vanuit het PO en de mogelijke borging binnen de lesprogramma's wordt bepaald of wij dergelijke toolboxes zelf gaan ontwikkelen/aanschaffen of dat wij gebruik willen en kunnen maken van de boxen uit Den Haag. De inzet van deze toolboxes draagt bij aan het positief positioneren van techniek als interessant keuzeprofiel.

Werkveldcommissies

Bij het Van Vredenburg College en Rijswijks Lyceum worden momenteel VMBO werkveldcommissies per profiel opgezet. Hierbij gaat het enerzijds om het waarborgen van de onderwijskwaliteit door te toetsen en advies in te winnen vanuit het externe werkveld. Anderzijds moet het eenvoudiger de verbinding leggen met externe organisaties passend bij de profielen voor (nog meer) stages, opdrachten en gastlessen. Onder andere de BBR, de accountmanagers van de gemeente en het WSP vervullen hierin een belangrijke rol.

Bliksemstages

Met het Van Vredenburg College en het Rijswijks Lyceum is de samenwerking met JINC succesvol gestart. Door middel van de inzet van bliksemstages met bedrijven uit Rijswijk worden 400 extra leerlingen van deze twee scholen geholpen bij het vinden van stages en wordt hulp geboden bij hun loopbaan oriëntatie. Inmiddels worden ook verkennende gesprekken gepland met VMBO Stanislascollege Rijswijk om ook de leerlingen van deze school via deze samenwerking met JINC meer stages aan te bieden en de verbinding met het bedrijfsleven als onderdeel van de loopbaan oriëntatie een impuls te geven.

PPS REDIN

De activiteiten van het Rijswijks Center for Sustainable Geo-energy (RCSG) richten zich primair op ontwikkeling en de verificatie van aardwarmte als nieuwe energiebron. Daarnaast liggen er concrete kansen om vanuit de unieke positie van het RCSG bij te dragen aan de economische en maatschappelijke aspecten van de transitie naar een duurzaam energiesysteem en de ontwikkeling van een kenniscampus/ecosysteem op de locatie At the Park. De grootste maatschappelijke uitdaging in deze transitie is wellicht nog het vraagstuk van voldoende en geschikt opgeleide arbeidskrachten. Er bestaat op dit moment al een tekort aan praktisch (technisch) opgeleid personeel en de vraag neemt komende jaren alleen maar toe. De ontwikkelingen van het Rijswijk Educatie en Informatiecentrum (REDIN) als zijnde dit ecosysteem in de vorm van een publiek-private samenwerking, biedt concreet kansen om werkbezoeken, workshops of andere onderwijsprogramma's te ontwikkelen samen met onze onderwijspartners en partijen als ROC Mondriaan, Darel Educatie, Sterk Techniek Onderwijs Haaglanden (STOHA) en JINC. De ontwikkeling van het REDIN zorgt voor een extra boost aan de verbetering aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt op het gebied van energietransitie, niet alleen voor Rijswijk maar voor de hele regio Haaglanden. Veel organisaties en bedrijven zijn geïnteresseerd, maar het ontbreekt nog aan een integraal plan. Middels een strategie- en exploitatieplan, met daarin verwerkt een gezamenlijke missie, de meerwaarde, de propositie, het financierings- en besturingsmodel en de uiteindelijke routekaart, leggen we met partners vast welke stappen er genomen moeten worden om de publiek-private samenwerking te laten slagen.

Masterclass Energietransitie van Darel Education

Samen met Energiebelangen Nederland (EBN) heeft Darel Education een masterclass energietransitie ontwikkeld. Deze masterclass is een interactief programma voor bovenbouw Havo/VWO. Een aantal VO scholen uit Den Haag maakt al gebruik van deze masterclass en ook het Rijswijks Lyceum heeft interesse getoond. Vanuit Rijswijk zien wij daarnaast kansen in het ombouwen van deze masterclass voor ook VMBO leerlingen en waarmee weer de verbinding kan worden gelegd met het REDIN. De gesprekken hiervoor worden gevoerd.

Sterk Techniek Onderwijs (STOHA)

In het kader van extra aandacht voor techniekonderwijs, wordt samen met Sterk Techniek Onderwijs Haaglanden verkend of er een awareness programma voor het VMBO ontwikkeld kan rondom de thema's techniek en energietransitie. Ook dit kan plaatsvinden binnen het REDIN, fysiek in de daarvoor in ontwikkeling zijnde Energy Cave, waar middels het inrichten van een zogenoemde hotspot/verwonderingslokaal scholieren concreet aan de slag gaan en binnen een vertrouwde en veilige omgeving ervaring kunnen opdoen. Betrokkenheid vanuit een VO-school uit Rijswijk is hiervoor essentieel en de verkenningsgesprekken hierover lopen. Daarnaast liggen de nodige lijnen uit naar ook het ROC Mondriaan om aan te haken.

Stanislas college leidt daarnaast op dit moment eigen docenten op tot vakbekwame techniekdocenten en ontwikkelt daarnaast een extra praktijk / onderzoekgericht vak, waar zij ook potentie en aansluiting zien in een structurele samenwerking met het REDIN.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Samenwerkingen tussen onderwijs en bedrijfsleven zijn steeds belangrijker en krijgen steeds meer vorm. Vernieuwing en (door-)ontwikkelingen is daarbij essentieel en we spitsen ons steeds meer toe op techniek en de energietransitie, passend bij de ontwikkelingen van het REDIN. Als gemeente hebben we een aanjagende functie. We zorgen ervoor dat organisaties geïnteresseerd raken, dat onderwijs aangesloten blijft en de aansluiting wordt versterkt kijkend naar de vraag vanuit de arbeidsmarkt. We brengen organisaties samen en bouwen gezamenlijk aan een ecosysteem waar het uiteindelijk makkelijker is met elkaar samen te kunnen werken en te bouwen aan de toekomst van onze jongeren, die eens de arbeidsmarkt op komen en dat in een wereld die in (energie-)transitie is.

Voor 2022 betekent dit dus concreet de ontwikkeling van het REDIN. Daarnaast bespreken we samen met JINC de mogelijkheden voor het uitbreiden van de bliksemstages op de overige VO-scholen in Rijswijk als instrument om jongeren een bredere loopbaan oriëntatie aan te bieden. Ook de inzet van hybride docenten wordt in 2022 nader onderzocht. Deze dragen bij aan het verbreden van de belevingswereld van jongeren en kan daarbij als instrument worden ingezet in het vraagstuk betreffende het lerarentekort en het verminderen van de werkdruk. Zowel bliksemstages als inzet van hybride docenten leveren daarnaast ook een bijdrage in het creëren van meer kansengelijkheid tussen jongeren.

Van groot belang in dit alles is het borgen van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in zowel de gemeentelijke organisatie als bij de partners, zodat we als gemeente de rol van aanjager kunnen veranderen in die van regisseur. Dit betekent het opstellen van een gezamenlijke uitvoeringagenda voor de komende vier jaar waarin de diverse rollen, verantwoordelijkheden en eigenaarschap zijn geborgd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk

Bijlage(n):
Geen